

Verbetermaatregelen in de gastouderopvang

In 2022 is er een inventarisatiestudie onder gastouders en gastouderbureaus gehouden naar het toezicht op de gastouderopvang. Daaruit bleek dat ruim driekwart van de gastouders voldoet aan professionalisering en dat 35% van de gastouders beschikt over een pedagogisch werkplan.

De Inspectie van het Onderwijs concludeert dat het toezichtkader van de GGD de kwaliteit van de gastouderopvang onvoldoende waarborgt. De wettelijke kwaliteitseisen die ten grondslag liggen aan het toezichtkader moeten aangescherpt worden om de kwaliteit goed te kunnen waarborgen. De conclusie van de inspectie wordt ondersteund door het feit dat de GGD een beperkt aantal overtredingen constateren bij gastouders, terwijl de rapportages van de Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang-rapportage (LKK) laten zien dat de variatie in kwaliteit in de gastouderopvang in de afgelopen jaren weliswaar kleiner is geworden, maar dat een grotere groep gastouders onvoldoende kwaliteit biedt.

De Rijksoverheid heeft hieruit geconcludeerd dat de kwaliteit van de gastouderopvang omhoog moet. Daarom is er eind januari 2025 een voorstel voor een aantal verbetermaatregelen in de gastouderopvang aangeboden in het wetsvoorstel Wijziging van de Wet kinderopvang.

Het wetsvoorstel Wijziging van de Wet kinderopvang

Het doel van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet kinderopvang is om de kwaliteit van de gastouderopvang beter te waarborgen. Anders dan bij kindcentra zijn de wettelijke kwaliteitseisen voor gastouderopvang ontoereikend voor gemeenten en de GGD om gastouderopvang van onvoldoende kwaliteit tegen te gaan. Dit acht de regering een onwenselijke situatie vanwege het belang van goede kwaliteit voor de ontwikkeling van kinderen.

Met het wetsvoorstel en de maatregelen ter uitwerking daarvan wordt het kwaliteitskader waarop gemeenten en GGD toezien aangescherpt, zodat de kwaliteit en professionaliteit van gastouders en een goede begeleiding door gastouderbureaus beter worden gewaarborgd.

Overgangsmatregelen

Er komt een geleidelijke overgang van dit wetsvoorstel:

- huidige gastouders worden uitgezonderd van de aanscherping van de opleidingseis;
- de sector krijgt circa een jaar voorbereidingstijd tussen publicatie van de wet- en regelgeving en inwerkingtreding, zodat gastouders en gastouderbureaus ruim de tijd hebben om zich de nieuwe eisen eigen te maken;
- gastouderbureaus hebben een ondersteunende en begeleidende rol naar de gastouder bij de implementatie van deze eisen. Zij hebben een wettelijke plicht om gastouders hierbij te begeleiden. De GGD voert het toezicht uit en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de handhaving.

Zie: [Conceptregeling Verbetermaatregelen](#)

BoekStart training Voorlezen in de gastouderopvang

Met de verbetermaatregelen is er vanuit de landelijke politiek aandacht voor de kwaliteit van de gastouderopvang, zodat de gastouderopvang veilig is en bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen.

Van gastouders wordt met het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit verwacht dat zij werken volgens een eigen pedagogisch werkplan, de ontwikkeling van het kind volgen en permanente educatie en pedagogische coaching volgen. Gastouders moeten jaarlijks permanente educatie volgen van verplicht zeven uur en drie uur coaching (on the job). Door het aanbieden van de training *Voorlezen in de Gastouderopvang* kan de Bibliotheek hierop inspelen.

Om het vak van gastouder aantrekkelijker te maken, is er vanuit de overheid de komende jaren subsidie voor de scholing van nieuwe gastouders. Deze dekt 90 procent van de opleidingskosten.

Ook blijkt uit cijfers uit een poll op de Instagram-pagina van Kinderopvangtotaal (zie: [KinderopvangTotaal 8 april 2025](#); inlog vereist) dat maar liefst 64 procent van de gastouders zich weleens of vaak eenzaam voelt. Zij missen direct contact met collega's om over bepaalde zaken te sparren zoals dat in de reguliere kinderopvang wel mogelijk is. Het gastouderbureau of de gemeente kan hieraan tegemoet komen door het organiseren van regionale themabijeenkomsten, trainingen of netwerkvondens. De Bibliotheek kan hierbij een rol spelen. De training *Voorlezen in de gastouderopvang* bevat bijvoorbeeld ook modules om (kort) uit te lichten op een bijeenkomst van gastouders.